

Nodarbinātības valsts aģentūra

21.GADSIMTA PRASMES UN TENDENCES KARJERAS VEIDOŠANĀ

Sandra Dimitroviča

Nodarbinātības valsts aģentūras karjeras konsultante

28.03.2025

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Tēmas

**KAS IR
KONKURĒTSPĒJĪGAS
PRASMES?**

**EIROPAS PRASMJU
PANORĀMA**

**MŪŽIZGLĪTĪBA KĀ
VĒRTĪBA**

A hand in a dark suit jacket holds a magnifying glass over a group of blurred silhouettes of business people in a meeting. The background is a solid blue color. The text 'KONKURĒTSPĒJĪGAS PRASMES' is centered in a white rounded rectangle.

KONKURĒTSPĒJĪGAS PRASMES

Lēciens nezināmajā

Mācīšanās mācīties vērtība

“Tā kā nākotni raksturo arvien straujākas un grūtāk prognozējamas pārmaiņas sabiedrībā un tautsaimniecībā, mācīšanās mūža garumā un prasmju, zināšanu un attieksmju regulāra atjaunošana, papildināšana un attīstība ir pamata nepieciešamība 21. gadsimtā.

Paredzams, ka nākotnē cilvēki arvien biežāk mainīs savu nodarbošanos un darba vietu, tāpat mainīsies jau ierasto darbu saturs un darba procesi.

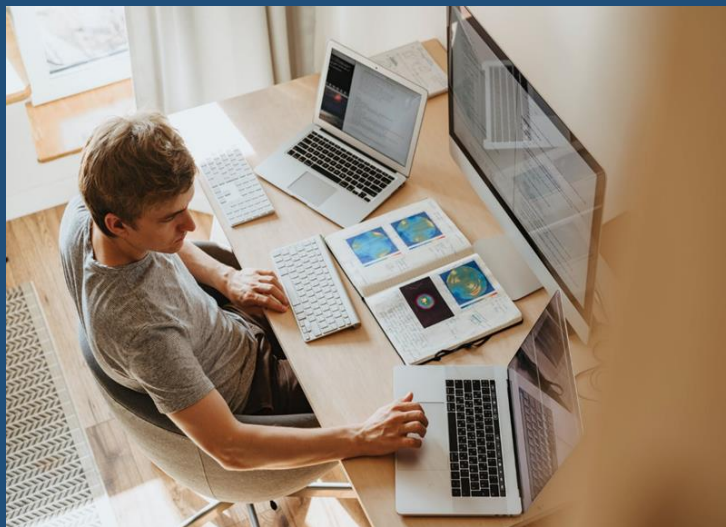
Jau pašlaik viens nodarbinātais Eiropā savas dzīves laikā vidēji strādā vairāk nekā 10 dažādās darbavietās. Tāpat arī liela daļa no bērniem, kuri pašlaik uzsāk mācības pirmsskolā, strādās tādos darbos un tādos veidos, kādi pašlaik neeksistē.”

(EC, 10 Trends) Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam
“Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai”

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Prasmes – spēja efektīvi pielietot savas zināšanas darbībā

What can I help with?

Kādas ir pieprasītākās nākotnes prasmes 21.gadsimtā?

Summarize text

Surprise me

Help me write

Code

Get advice

More

Kādas ir pieprasītākās nākotnes prasmes 21.gadsimtā?

21. gadsimtā, ņemot vērā ātrās tehnoloģiskās pārmaiņas un mainīgo darba tirgu, pieprasītākās prasmes ir gan tehniskas, gan radošas, kā arī prasmes, kas saistītas ar emocionālo inteligenci un pielāgošanās spēju. Dažas no tām ir:

Digitālās prasmes – Tehnoloģiju pārzināšana būs viena no svarīgākajām prasmēm. Tas ietver programmēšanu, datu analīzi, mākslīgo intelektu, kiberneti, mākoņpakalpojumus un citas saistītās jomas.

Kritiskā domāšana un problēmu risināšana – Spēja analizēt sarežģītas situācijas, izvērtēt alternatīvas un pieņemt lēmumus būs ļoti svarīga gan tehnoloģiju, gan cilvēku mijiedarbībā.

Emocionālā inteliģence – Lielāka uzmanība tiek pievērsta spējai saprast un vadīt savas un citu emocijas. Tas ir būtiski, lai efektīvi strādātu komandās, vadītu projektus un veidotu ilgtermiņa attiecības ar klientiem un kolēģiem.

Radošums un inovācija – Arvien vairāk tiek novērtētas prasmes, kas ļauj domāt ārpus rāmjiem, piedāvāt jaunus risinājumus un radīt jaunus produktus vai pakalpojumus.

Komunikācija un sadarbība – Spēja efektīvi komunicēt ar cilvēkiem dažādās platformās un kultūrās, kā arī strādāt komandās, ir būtiska daudziem mūsdienu profesionāliem izaicinājumiem.

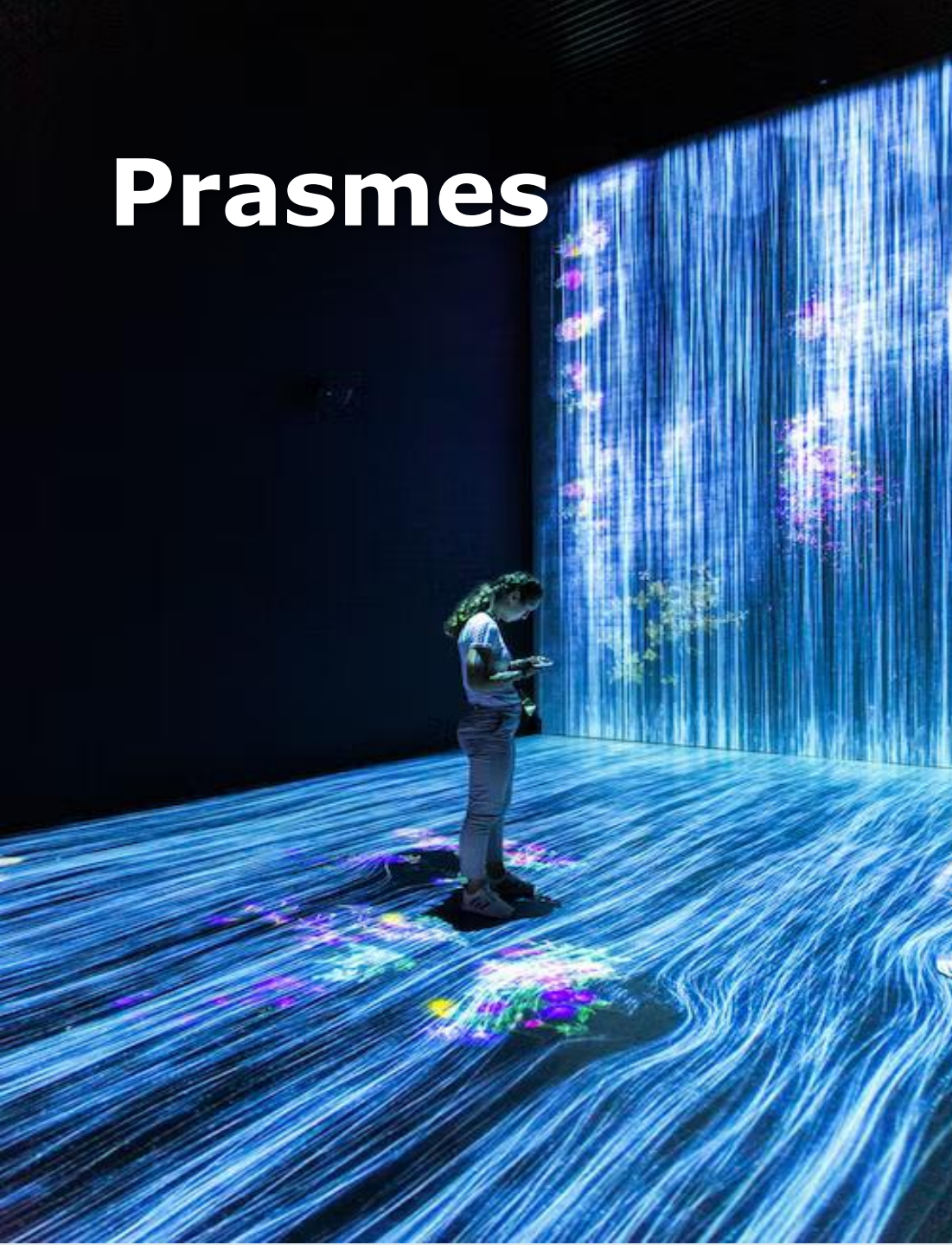
Pielāgošanās un mācīšanās visu mūžu – Ņemot vērā, cik ātri mainās tehnoloģijas un darba vide, spēja pielāgoties jaunām prasībām un nepārtraukti apgūt jaunas zināšanas būs ļoti pieprasīta.

Veselība un labsajūta – Arvien vairāk tiek novērtētas prasmes, kas saistītas ar cilvēku fizisko un mentālo veselību, īpaši, ja runājam par veselīgu darba vidi un sabalansētu dzīvesveidu.

Kopumā, 21. gadsimtā svarīgas būs prasmes, kas ļauj cilvēkiem efektīvi darboties strauji mainīgā, tehnoloģiski attīstītā un globālā pasaulē.

Prasmis

**kognitīvās
prasmis**

**sociālās un
emocionālās
prasmis**

**digitālās
prasmis**

**darbam un
profesijai
specifiskās
prasmis**

**nodarbinātības
prasmis**

Nodarbinātības
valsts aģentūra

10 svarīgākās prasmes, kuru nozīme nākamajos gados pieaugs

Radošā domāšana

Analītiskā domāšana

Tehnoloģiju
pratība

Zinātkāre un
mūžizglītība

Noturība un
elastīgums

Sistēmiskā
domāšana

Mākslīgais intelekts
un lielle dati

Motivācija un sevis
apzināšanās

Talantu vadība

Fokuss uz
pakalpojumu un
klientu apkalpošana

Five key labour-market drivers

Technological
change

Green transition

Demographic shifts

Goeconomic
fragmentation

Economic
uncertainty

Source: World Economic Forum. (2025). *Future of Jobs Report 2025*.

Top 10 fastest growing skills by 2030

- **AI and big data**
- **Networks and cybersecurity**
- **Technological literacy**
- **Creative thinking**
- **Resilience, flexibility and agility**
- **Curiosity and lifelong learning**
- **Leadership and social influence**
- **Talent management**
- **Analytical thinking**
- **Environmental stewardship**

 Cognitive skills Self-efficacy Working with others Management skills Technology skills Ethics

Note: The skills selected by surveyed organizations to be increasing most rapidly in importance by 2030.

Source: World Economic Forum. (2025). *Future of Jobs Report 2025*.

Largest growing and declining jobs by 2030

↑ Top largest growing jobs	↓ Top largest declining jobs
1 Farmworkers, labourers and other agricultural workers	1 Cashiers and ticket clerks
2 Light truck or delivery services drivers	2 Administrative assistants and executive secretaries
3 Software and applications developers	3 Building caretakers, cleaners and housekeepers
4 Building framers, finishers and related trades workers	4 Material-recording and stock-keeping clerks
5 Shop salespersons	5 Printing and related trades workers
6 Food processing and related trades workers	6 Accounting, bookkeeping and payroll clerks
7 Car, van and motorcycle drivers	7 Accountants and auditors
8 Nursing professionals	8 Transportation attendants and conductors
9 Food and beverage serving workers	9 Security guards
10 General and operations managers	10 Bank tellers and related clerks
11 Social work and counselling professionals	11 Data entry clerks
12 Project managers	12 Client information and customer service workers
13 University and higher education teachers	13 Graphic designers
14 Secondary education teachers	14 Business services and administration managers
15 Personal care aides	15 Claims adjusters, examiners, and investigators

Note: The jobs for which employment figures are expected to increase or decrease the most in real terms by 2030.

Source: World Economic Forum. (2025). *Future of Jobs Report 2025*.

Digitālās prasmes

**Informācijas un
datu lietpratība**

**Komunikācija un
sadarbība**

**Digitālā satura
radīšana**

Drošība

**Problēmu
risināšana**

Starpdisciplinārās prasmes

SAVIENOT TEHNOLOĢIJU UN BIZNESA PASAULES

Strauji mainīgajā darba tirgū pieprasīti IT jomas pārstāvji, kas var saprast biznesa vides vajadzības un spēj piedāvāt risinājumus, kas ir gan tehnoloģiski izcili, gan biznesa ziņā veiksmīgi.

Nākotnes tehnoloģiju līderi – augsti kvalificēti speciālisti, kuri apguvuši starpdisciplinārās prasmes – tehnoloģijas un biznesu.

<https://ir.lv/2024/07/01/darba-tirgu-tiek-mekleti-vispusigi-talanti-ar-starpdisciplinaram-prasmem/>

Cilvēks vai robots? Cilvēks un robots!

Mākslīgais intelekts neaizvietos darbiniekus, bet tikai noteiktas darbības

Zināšanu sabiedrība

CEĻĀ NO POSTINDUSTRIĀLĀS UZ ZINĀŠANU SABIEDRĪBU

Zināšanu sabiedrību definē kā sabiedrību, kurā informācijas un zināšanu radīšana, izplatīšana un izmantošana ir vissvarīgākais faktors ražošanā, šādas sabiedrības ir atkarīgas no to potenciāla radīt zinātniskas un tehnoloģiskas zināšanas.

Nepārtrauktas inovācijas pieprasa izglītošanos mūža garumā.

Zināšanu sabiedrībā cilvēki iegulda izglītībā un apmācībā. Tās mērķis ir uzkrāt **cilvēkkapitāla resursus**, lai varētu efektīvāk izmantot zināšanas inovāciju attīstībā.

Tādējādi, balstoties uz datu apstrādes tehnoloģijām, **zināšanas** tiek izmantotas stratēģiski kā ekonomiskās konkurences faktors.

<https://lv.thpanorama.com/articles/cultura-general/sociedad-del-conocimiento-origen-caractersticas-importancia.html>

<https://sociology.institute/sociology-of-development/rise-information-knowledge-societies-digital-age/>

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Digitālajā transformācijā būtiskākās ir cilvēku prasmes

- Neatkarīgi no Digitālā kompasa virziena – vai tā būtu iedzīvotāju izglītošana, uzņēmumu digitalizācija vai infrastruktūras attīstīšana – jēgpilnas un efektīvas digitālās transformācijas pamatā ir **cilvēku** digitālās prasmes un zināšanas.
- Digitālā transformācija un tās būtība ir **cilvēkos**, nevis tehnoloģijās.
- Digitālās transformācijas kontekstā nozīmīga ir katra tās komponente, taču viena no svarīgākajām ir **izglītība**.

www.be21skilled.eu

LIKTA ikgadējās konferences "Digital Essentials" dalībnieku vērtējums

A hand holding a magnifying glass over a blurred background of business people. The background shows silhouettes of several people in business attire against a blue background. The hand is in the foreground, holding a magnifying glass that is focused on the text.

EIROPAS PRASMJU PANORĀMA

Pašvadība

PAŠVADĪBA, MĒRĶTIECĪBA, NEATLAIDĪBA

Kompetences ietver spēju rīkoties pārdomāti un atbildīgi, pieņemt atgriezenisko saiti, pielāgoties pārmaiņām un meklēt iespējas personīgai un profesionālai izaugsmei.

Saistītās prasmes

- Pašefektivitāte
- Pašapziņa
- Paškontrole, pašregulācija
- Orientācija uz mērķi un mērķu sasniegšana
- Lēmumu pieņemšana
- Resursu pārvaldības prasmes

Komunikācija

KOMUNIKĀCIJA, SADARBĪBA UN KOMANDAS DARBS

Sociālās un komunikācijas prasmes un kompetences ir saistītas ar spēju pozitīvi un produktīvi mijiedarboties ar citiem.

To demonstrē efektīva un empātiska ideju komunikācija, savu mērķu un rīcības saskaņošana ar citu mērķiem un rīcību

Saistītās prasmes

- Attiecību veidošana
- Iesaistes un sadarbības prasmes
- Starppersonu prasmes
- Pārdošanas un pārliecināšanas prasmes
- Sociālās prasmes

A hand holding a magnifying glass over a group of business people silhouettes. The background is a blurred image of several people in business attire, with a blue and white color scheme. A hand in the foreground holds a magnifying glass, focusing on the text.

MŪŽIZGLĪTĪBA

Prasme mācīties

MŪŽIZGLĪTĪBA:

izglītības process
cilvēka dzīves garumā

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Veidot jaunu ieradumu – mācies mūža garumā!

Mācīties domāt

Analītiskā domāšana

- kvalitatīvi analizē sarežģītu un liela apjoma informāciju
- ņem vērā gan tiešas, gan netiešas cēloņsakarības
- risina problēmu, izmantojot loģisku un sistemātisku pieeju

Kritiskā domāšana

- spēj konceptualizēt, analizēt, sintezēt informāciju
- analizēt pierādījumus un argumentus, lai pieņemtu pamatotus lēmumus

Radošā domāšana

- integrē esošās koncepcijas jaunajos risinājumos, attiecībā uz kuriem nav iepriekšējas pieredzes
- rada jaunus rīcības modeļus un metodes
- identificē elastīgus un pielāgojamus risinājumus

Kritiskā domāšana

PERSONĪGĀ SKATĪJUMA VEIDOŠANA

Kritiskā domāšana ir prasme, ko var apgūt un pilnveidot.

Ir dažādi paņēmieni un vingrinājumi, piemēram, argumentu analīze, loģiskās spriešanas praktizēšana un dažādu viedokļu meklēšana.

Nepārtraukta prakse un pašrefleksija ir uzlabojumu atslēga.

Kritiskā domāšana ir būtiska lēmumu pieņemšanai, efektīvai komunikācijai, konfliktu risināšanai un karjeras plānošanai.

Radošā domāšana

RADOŠUMS – NOZĪMĪGĀKĀ 21.GADSIMTA PRASME

Radoša domāšana un radošums

Radošums arvien bieži tiek uzskatīts par jebkuras organizācijas vai uzņēmuma galveno veiksmes pamatu. Veiksmīgas radošās organizācijas nevar darboties bez radošiem darbiniekiem.

Saistītās prasmes:

- Radoša domāšana
- Zinātkāre
- Izzinošā domāšana
- Spēja izgudrot un radīt inovācijas
- Oriģinalitāte un iniciatīva
- Iespēju pamanīšana
- Ideju novērtēšana

Radošais intelekts

Kā pilnveidot?

Radošo domāšanu var attīstīt, izmantojot dažādus paņēmienus:

- Veidot radošo vidi: Izveidot apkārtējo vidi, kas veicina radošumu.
- Piedalīties radošajos pasākumos, konkursos vai semināros, kas var paplašināt jūsu redzesloku un dot jaunas idejas.
- Ieviest radošumu ikdienā: Regulāri ļaut sev brīvību domāt un izpaust radošus spēkus.
- Veidot zīmējumus un vizualizācijas, asociāciju virtenes, jautājumus un atbildes, dialogus.
- Dažkārt radoša domāšana iegūst spēku diskusijās; sadarbība var radīt jaunas idejas un skatījumus.
- Mācīties jaunas lietas un izpētīt dažādas jomas, kuras varētu ietekmēt jūsu radošo domāšanu.

Radošais intelekts

Kā pilnveidot?

Veicināt nebijušas pieredzes.

Pievērsiet uzmanību tam, cik bieži ikdienā darāt kādu lietu pirmo reizi mūžā. Apzināti piedomājiet, lai šādas reizes būtu biežākas, jo tas ļaus atkal mācīties un saglabāt attīstību tonusā.

Uzzīmēt darāmo.

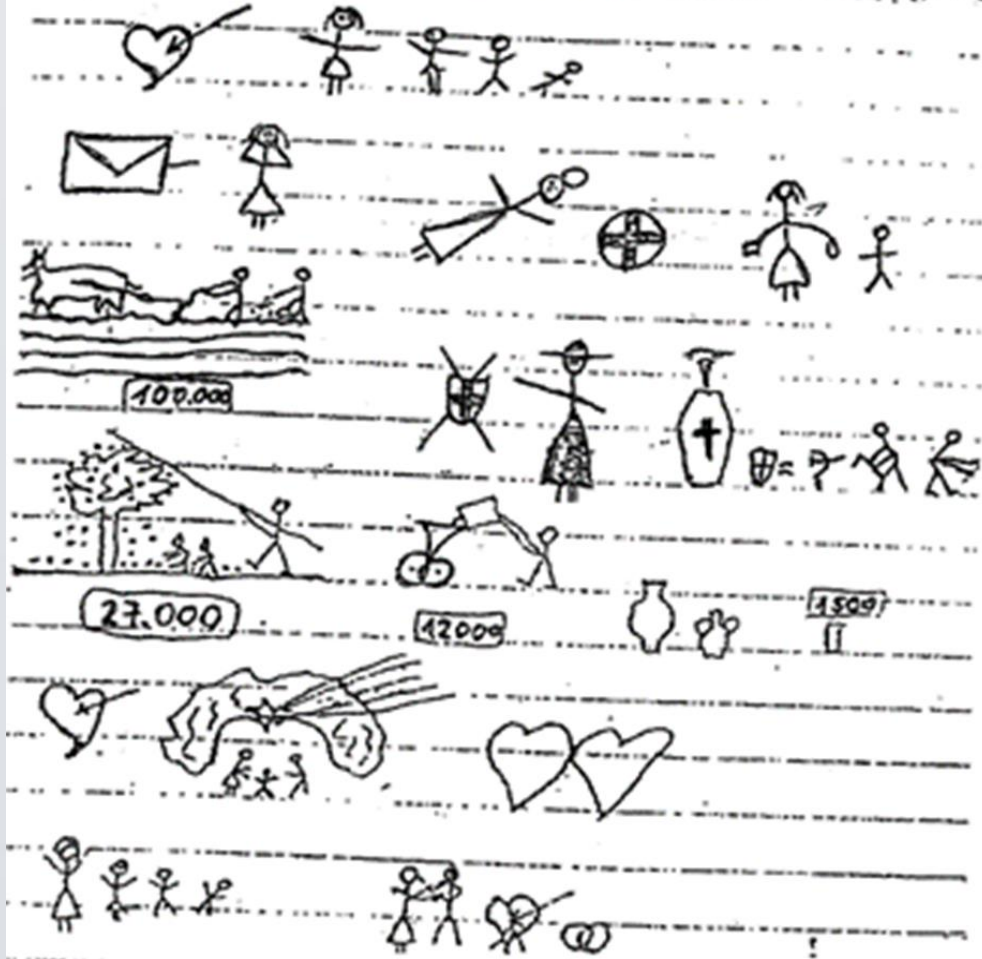
Izaicinājumus, neskaidrās lietas vai gluži vienkārši kārtējo veicamo lielo darbu centieties uzzīmēt. Paveicamā darba skicē lielo apgabalu sadaliet mazākos laukumos, tādējādi uzdevumu padarot skaidrāku un paveicamāku.

Personīgā žurnāla rakstīšana ar roku.

Rakstīšana ar roku dod vairāk iespēju radošumam, sapņošanai un refleksijai.

2.11.973

Radošais intelekts

Metakognitīvās prasmes

Radošais strupceļš ir procesa neatņemama sastāvdaļa:

ideju un motivācijas trūkums, bailes, šaubas par sevi, nepieciešamība radīt izcilību, kas izraisa nogurumu un izdegšanu

Domāt par domāšanu!

Pat pašā saspringtākajā ritmā centieties regulāri ielānot laiku dziļajai domāšanai, kurā atbildēt uz jautājumiem:

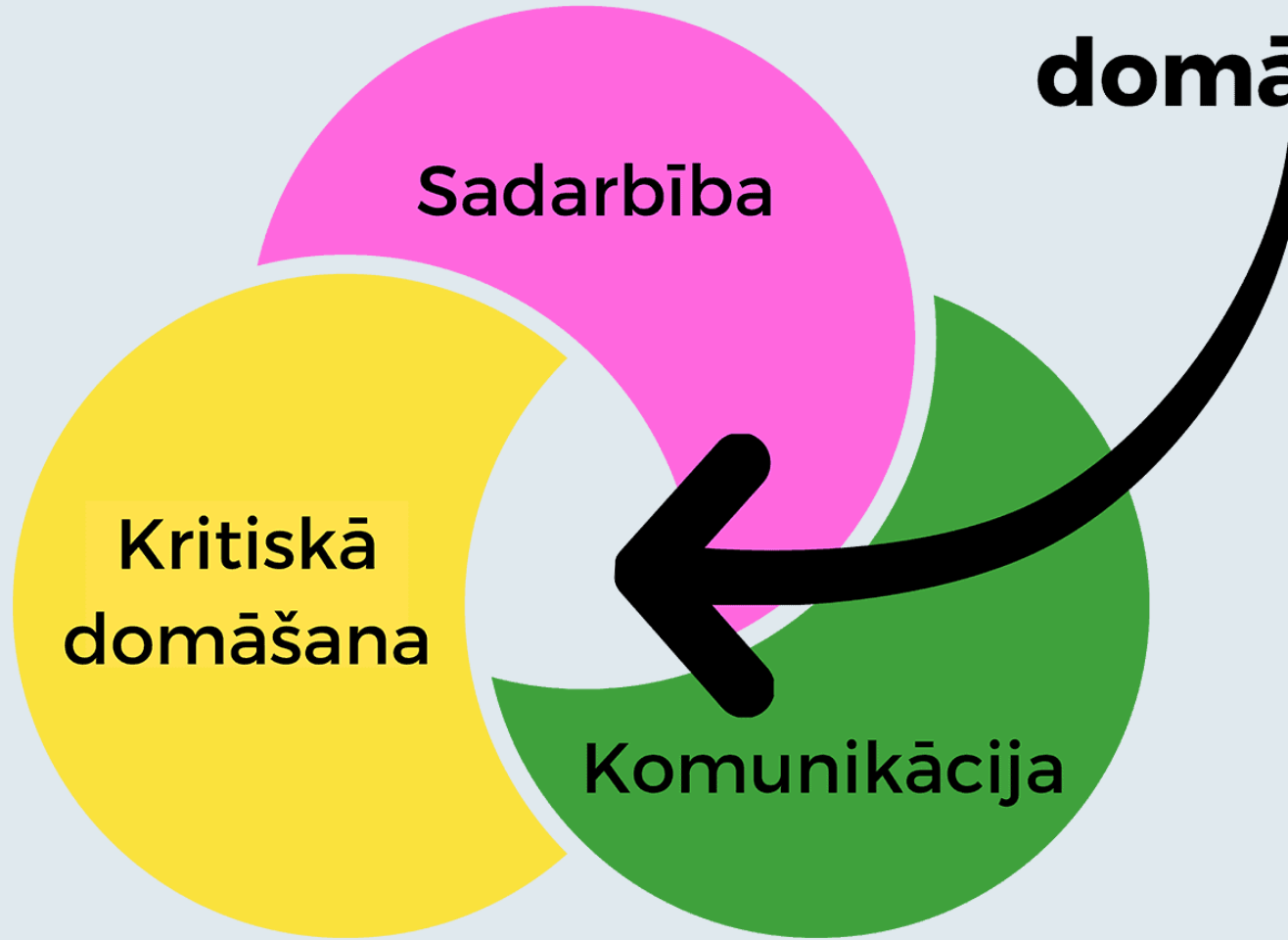
Kāpēc es to daru? Kā varētu darīt efektīvāk?

Laiks domāšanai nav luksuss vai slinkums, tā ir obligāta nepieciešamība cilvēka saprātam.

Radošā domāšana

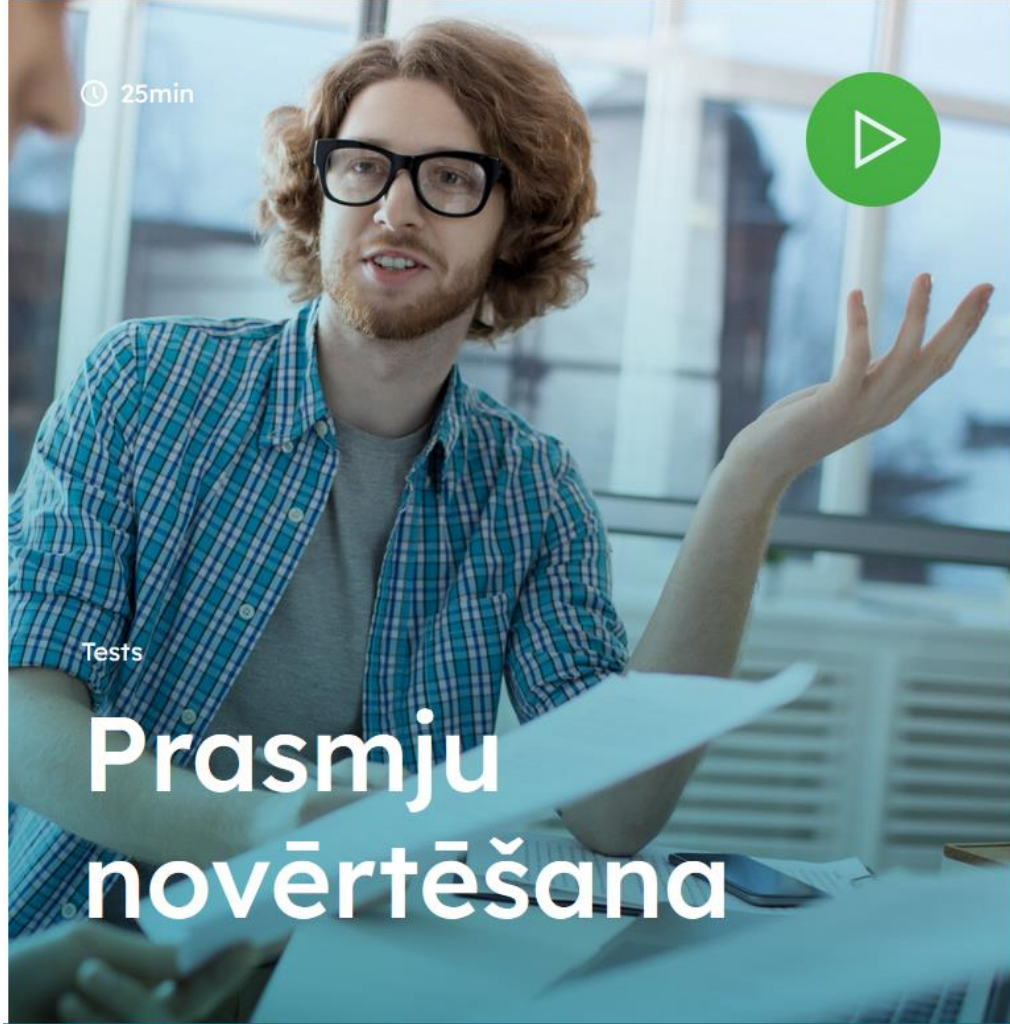

JOB

SEARCH

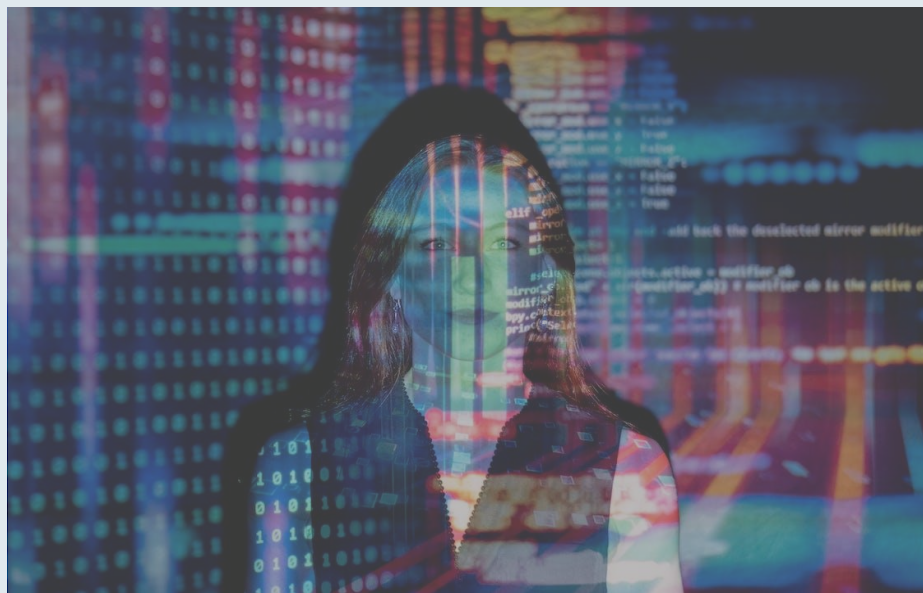
job

Nodarbinātības
valsts aģentūra

**Darba intervija
tehnoloģiju
laikmetā**

Jennifer (Your Favorite Recruiter) Widerberg · 2nd

NYC based Executive FinTech Recruiter & Marathoner <Engaging good people in good conversation>

<jen@insightresourcegroup.net> 617-785-7229

Talks about #nyc, #fintech, ##getinsight, #notnotlooking, and ##recruitment

New York, New York, United States · [Contact info](#)

6,318 followers · 500+ connections

+ Follow

View in Recruiter

More

Providing services

IT Consulting, Advertising, Information Management, and Writing
[See all details](#)

Insight Resource Group, Inc.

Boston University

About

<Real-Time Recruiter> <Financial Services IT> <New York City based>
212-410-6760 (O) 617-785-7229 (M) jen@insightresourcegroup.net

Want to see what a transparent real-time recruitment process looks like? Let's talk.

Our approach is relationship & referral driven within the local New York City market in the Financial Services IT industry.

Why Insight Resource Group?

Clients trust us to present carefully referenced technical people who get things done.
Don't waste your time weeding through unqualified paperwork.

Talented technical people depend on us for a focused search with exclusive access to opportunities, many times before they are made public. On average, the people we place remain in their roles for 7+ years.

Please reach out to introduce yourself today:

jen@insightresourcegroup.net or 617-785-7229 (M) 212-410-6760 (O) <https://calendly.com/fintechjen/15min>

WHERE THE WORLD GOES TO STUDY SOCIAL MEDIA

Explore the world's best social media courses, written and taught by leading social media experts

Message

More...

Jonathon Tanner · 1st

CEO & Co-founder of Social Media College | Helping marketers generate leads and increase revenue through social media marketing

Greater Sydney Area · [500+ connections](#) · [Contact info](#)

Social Media College

University of Sydney

Providing services

Social Media Marketing, Content Strategy, Email Marketing, Copywriting, Lead Generation, Marketing Consulting, Training, Career Development Coaching, Executive Coaching, and Web Development

[See all details](#)

Highlights

10 mutual connections

You and Jonathon both know Carol Ickes, Gareth Kidd, and 8 others

About

Highly motivated and successful CEO, entrepreneur and strategy consultant with a passion for emerging technologies and a track record of delivering results. Extensive training and nine years experience as a strategy consultant specialising in growth strategy, mergers and acquisitions and operational improvement. Wide and varied industry experience with private equity client focus. Successful incubation and launch of two ventures - Social Media College & Chargebar. Chargebar partially exited with high IRR for investors.

GRUPU KARJERAS KONSULTĀCIJAS

ATTĀLINĀTĀ DARBA IEMAŅU
ATTĪSTĪBA

DARBA TIRGUS SITUĀCIJA UN
TENDENCES

KARJERAS PAMATI UN PROFESIJU IZVĒLE

PRAKTISKS ATBALSTS CV UN
MOTIVĀCIJAS VĒSTULES SAGATAVOŠANĀ

SAGATAVOŠANĀS DARBA INTERVIJAI

DARBA MEKLĒŠANAS STRATĒGIJA

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Plašāka informācija par plānotajām grupu karjeras konsultācijām un
pieteikšanās: <https://www.nva.gov.lv/lv/notikumu-kalendars>

INDIVIDUĀLĀS KARJERAS KONSULTĀCIJAS

**MĀCĪBAS TIEŠSAISTES
PLATFORMĀS**

PRASMJU NOVĒRTĒŠANA

SAGATAVOŠANĀS DARBA INTERVIJAI

**PRAKTISKS ATBALSTS CV UN
MOTIVĀCIJAS VĒSTULES SAGATAVOŠANĀ**

**PROFESIONĀLĀS PIEMĒROTĪBAS
NOTEIKŠANA**

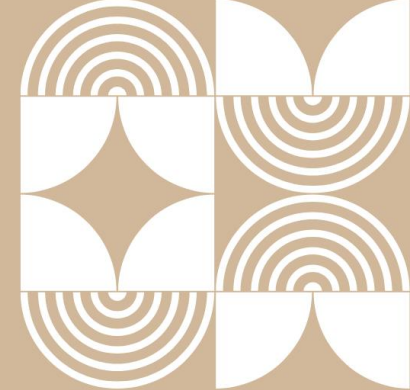
ATBALSTS DARBA MEKLĒŠANĀ

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Karjeras pakalpojumi: <https://www.nva.gov.lv/lv/karjeras-konsultacijas>

Nodarbinātības
valsts aģentūra

PALDIES PAR UZMANĪBU!

www.nva.gov.lv

✉ pasts@nva.gov.lv

☎ 80200206

<https://www.facebook.com/Nodarbinatiba/>

https://twitter.com/NVA_gov_lv

<https://www.youtube.com/user/TheNVA>

https://www.instagram.com/nodarbinatibas_valsts_agentura/

<https://www.linkedin.com/company/nodarbinatibas-valsts-agentuira>